העקלים של נצרים ושל *בצברץ מגגבן של שיפא ושל גמי מיישנן וכמה מיישנן י"ב חדש רשב"ג אומר מניחן מגת לגת ומבד לבד היינו ת"ק איכא בינייהו חרפי ואפלי רבי יוסי אומר הרוצה לטהר מיד מגעילן ברותחין או חולטן במי זיתים רשב"ג אומר משום ר' יוסי מניחן תחת הצינור שמימיו מקלחין או במעיין שמימיו רודפין וכמה עונה כדרך שאמרו ביין נסך כך אמרו בטהרות כלפי לייא בטהרות קיימינן אלא כדרך שאמרו בטהרות *כך אמרו ביין נסך וכמה עונה א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן ב)או יום או לילה ר' חנה שאונא ואמרי לה רבי חנה בר שאונא אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן חצי יום וחצי לילה ואמר רב שמואל בררב יצחק ולא פליגי הא בתקופ' ניסן ותשרי הא בתקופת תמוז וטבת הבא נמי אימא גבי נדה חצי יום וחצי לילה והא לילה וחצי יום קאמר אלא אי לילה דניסן ותשרי אי חצי יום וחצי לילה דטבת ותמוז ואב"א שאני כתובה *(א) דמגבי בה טפי עד' דהתמי רב ושמואל דאמרי תרוייהו הלכה *בועל בעילת מצוה ופורש מתיב רב חסדא מעשה ונתן לה רבי ד' לילות מתוך י"ב חדש א"ל *רבא *הדורי אפירכא למה *לי אותיב ממתני' הוא סבר *מעשה רב מ"מ לרב ושמואל קשיא *אינהו דעבדו כרבותינו דתניא רבותינו ג)חזרו ונמנו (ג) בועל בעילת מצוה ופורש אמר עולא כי הוו בה ר' יוחנן ור"ל בתינוקת *לא הוו מסקי מינה אלא כרמסיק תעלא מבי כרבא ומסיימי בה הכי בועל בעילת מצוה ופורש א"ל ר' אבא לרב אשי אלא מעתה בעל נפש לא יגמור ביאתו א"ל *א"כ לבו נוקפו ופורש ת"ר וכולן שהיו שופעות דם ובאות מתוך ד' לילות לאחר ד' לילות מתוך הלילה לאחר הלילה כולן צריכות לבדוק את עצמן ובכולן ר"מ מחמיר כדברי ב"ש [א]ושאר ראיות שבין ב"ש וב"ה הלך אחר מראה דמים שהיה ר"מ אומר מראה דמים משונים הן זה מזה כיצד דם נדה אדום דם בתולים אינו אדום דם נדה זיהום דם בתולים אינו זיהום דם נדה בא מן המקור ד)דם בתולים בא מן הצדדין אמר רבי יצחק בר רבי יוסי אמר רבי יוחנן זו דברי ר' מאיר אבל חכמים אומרים כל מראה דמים אחת הן תנו רבנן [א]ה)הרואה דם מחמת תשמיש משמשת פעם ראשונה ושניה ושלישית מכאן ואילך לא תשמש עד שתתגרש

ותנשא

העקלים. רלוט"ש. יש מקומות שקושרין את התפוס של מרגליס בעקלים שלנו: בצברץ. קנוס: מגגבן. שאינם בולעין כל כך: שיפא. גומא גלי"ד בלע"ז: חרפי ואפלי. לר"ש פעמים שהן יותר מי"ב חדש פעמים שהן פחות: לא פליגי. רבי חייא ורבה בר בר חנה: בתקופת ניסן ותשרי. שהיום והלילה שוים או יום או לילה: בתקופת תמוז וטבת. שאינם שוין חצי יום וחצי לילה דהוי עונה שלימה של י"ב שעות: שאני כתובה (ג)דמגבהי בה טפי. יש עיכוב בדבר לדקדק בכל ולאומתה הילכך בעינן לילה שלימה וחצי יום: הלכה בועל בעילת מצוה. בין הגיע זמנה בין לא הגיע: כי הוו מעייני בתינוקת. בהאי פרקא ששמה תינוקת: תעלא. שועל: מבי כרבא. מן המחרישה שאינו מוציא משם אלא אבק ברגליו. הכי נמי לא ילפינן מפרקא דמתני' מידי אלא מברייתא וכרבותינו דאמרי בועל בעילת מצוה ופורש: מתוך ד' לילות. שלא ראתה בבית אביה או מתוך הלילה לראתה בבית אביה צריכות לבדוק שאין סומכות לומר הואיל ושופעות דם מדם בתולים הוא ואפילו אחר ד' לילות אלא בודקות אם נשתנו מראה דמים כדמפרש: ובכולן ר"מ מחמיר כדברי ב"ש. לקטנה ד' לילות להצריכה בדיקה אם שופעת מתוך ד' לאחר ד' ולנערה לילה אחד: ושאר ראיות. היכא דאינה שופעת שבין ב"ש וב"ה דלב"ה טהורין ואפי' נשתנו (ד)ואמר ר"מ הלך אחר מראה דמים והא לא ס"ל כב"ש לגמרי דלב"ש אפילו לא נשתנו טמאין כיון דאינה שופעת מתוך ד' לאחר ד' לקטנה ומתוך לילה לאחר לילה להגיע זמנה ולא ראתה: הרואה דם. לאו בבתולה קא מיירי אלא בדם נדות:

ותנשא

היינו ת"ק. וא"ת טובא איכא בינייהו דהא ת"ק מצריך י"ב חדש ורשב"ג קאמר דכשנגמרה כוס הגת ישתמש בהן בגת הבאה א"כ הוא מסוף גת לתחלת גת וחסר משנה כל ימי משך הגת וי"ל דס"ל דת"ק לא מחמיר טפי מי"ב חדשי לבנה וביטול פירות הולך אחר החמה: אם כן מסוף גת לתחלת גת איכא י"ב חדשי לבנה ומשני איכא בינייהו חרפי ואפלי כלומר אשתקד הוו אפלי והשתא חרפי ואיכא פחות מי"ב חדשי לבנה מגת לגת א"נ פשיטא ליה דת"ק לא קאמר י"ב חדש משנתרוקנה הגת דא"כ כל ימי בציר ולא יוכל להשתמש עד כ"ד חודש והיא גת אחרת אלא י"ב חדש דקאמר ת"ק עם זמן שהיין בו והיינו כרשב"ג דאמר לגת הבאה ומשני איכא בינייהו חרפי ואפלי כדפירש רש"י חרפי שממהר הבציר של שנה זו משל אשתקד רשב"ג מיקל דליכא י"ב חדש ואפלי שמאחר הבציר של שנה זו משל אשתקד רשב"ג מחמיר אבל ת"ק מודה נמי דכל זמן שיש בו י"ב חדש עם זמן שהיין בגת די בכך וזו היא קולא:

וכולן שופעות ובאות מתוך ד' לילות לאחר ד' לילות כולן צריכות לבדוק את עצמן. אור"י דלאו דוקא כששלמו כל ד' לילות דה"ה מכל לילה מתוך ד' לילות ליום של אחרי כן דהא אם ראתה ביום טמאה נמי דלאחר ד' שעות ואפילו לרב דאמר לא הפסידה לילות מ"מ מודה דאם נשתנו תהא רואה טמאה הילכך צריכה לבדוק אולי נשתנה אע"ג דבלילה נמי אם נשתנה טמאה מ"מ לא בעיא בדיקה אבל ביום בעי' בדיקה ולא סמכינן למימר הואיל ושופעת דם בתולים (ה) והך הוא בדיקה אפילו לרבנן דפליגי לקמן עליה דר"מ דאמר כל מראה דמים אחת הן דודאי אית להו הא דספ"ק (לעיל יא.) אם נשתנו מראה דמים שלה טמאה ולקמן לא פליגי בנשתנה הדם מבתחלה אלא אם בין זה ובין הראשון דומה לדם נדה וה"פ ובכולן ר"מ מחמיר כב"ש בכל מחלוקת שבין ב"ש וב"ה (וב"ה)(*) דמתניתין *מחמירין ודוקא באותן ד' לילות לתינוקת שלא הגיע זמנה לראות ובלילה לתינוקת שהגיע זמנה מטהר ר"מ אפילו דומה לדם נדה תלינן ליה בדם בתולים ושאר ראיות שבין ב"ש וב"ה כגון מד' לילות ועד שתחיה המכה לתינוקת שלא הגיע זמנה וכגון מלילה הראשונה לד' לילות בהגיע זמנה דלב"ש לא תלינן כלל בדם בתולים ולב"ה תלינן בבתולים אפי' דומה לדם נדה התם מחלק ר"מ שאם דומה לדם נדה טמאה אע"פ שבתוך הלילות או הלילה היו תולין בדם בתולים עכשיו לא תלה ואם דומה כל הדם שאחרי הד' לילות או הלילה לדם בתולים טהור וחכ"א כל מראה דמים אחת הן וסבירא להו לגמרי כב"ה ולעולם תלינן בדם בתולים עד שתחיה המכה או עד ד' לילות רק שלא ישתנה הדם מכמות שהיה ושפיר סבירא להו לרבנן הך דספ"ק דאם נשתנו מכמות שהיו מראה דמים שלה טמאה ודלא כפירש"י שפירש דאפי' נשתנו מכמות שהיו מראה דמים טהורה לרבנן וא"ת מאי קמ"ל בהך בדיקה והא אפי' בתוך זמן תליית דם בתולים כמו בלא הגיע זמנה לראות לב"ה דתלינן בדם בתולים עד שתחיה המכה אמר בפ"ק (לעיל יא:) דבתולה בודקת שחרית וערבית שמא נשתנו מראה דמיה כ"ש לאחר שעבר זמן תלייתה בבתולים שצריכה לבדוק דהך בדיקה שחרית היא וכי תימא משום שופעת נקט דכיון דשופעת איכא למתלי בבתולים טפי לומר כמו תוך הזמן קמ"ל דכיון דאפילו בשאינה מרגשת בשום ראייה צריכה לבדוק כ"ש כשמרגשת בראייה וי"ל דבדיקה דלעיל שחרית וערבית אוקמינן לטהרות אבל לבעלה לא בעיא בדיקה והכא איירי לבעלה דבעיא בדיקה ב) א"נ הך בדיקה הויא בשפופרת אם באה ממקור או מן הצדדים וכן משמע בתוספתא וניחא דמשום הכי קתני בסיפא דם נדה בא מן המקור:

ונאמנת

---

*) רש"ל מ"ז

דבשנה אחת יש ענבים הרבה ונמשך הבציר וזמן גדול ופעמים שאין ענבים הלכך פריך היינו ת"ק ושני איכא בינייהו חרפי ואפלי דלת"ק לעולם י"ב חדש ורשב"ג מגת לגת הן פחות מי"ב חדש הן יותר והשיב שפיר רבו מסיים דרוב שנים הפירות מתבשלים אחר חדשי חמה: **רב** ושמואל דאמרי תרוייהו הילכתא בועל בעילת מצוה ופורש. והא דאמר רב לעיל בוגרת נותנין לה לילה הראשון אליבא דמתניתין קאמר. ומי פסיק הלכתא כרבותינו: **וכולם** שהיו שופעות דם צריכות לבדוק עצמן. פרש"י אם נשתנה הדם. והה"נ בתוך ד' לילות אם ראתה מחמת תשמיש לילה הראשונה דם שאינו אדום כדם נדה ולמחר ראתה דם בלא תשמיש דם אדום כדם נדה טמאה כדאמרינן] בפ"ק נשתנו מראה דמים שלה טמאה. הלכך אם היתה שופעת מלילה הראשונה ששמשה עד למחרת דסד"א דדם בתולים הוא. א"נ אם נשתנה להיות אדום כדם הנדה טמאה. וסיפא אם בשעת תשמיש ראתה דם אדום ומשחם כדם נדה דתלינן ליה בדם בתולים כיון דמחמת תשמיש ראתה ולמחרת בלא תשמיש ראתה דם משונה שאינו אדום כדם נדה או ראתה דם אדום ומשחם כדם נדה מותרת כיון דלא נשתנה אלא ראתה מראות דם זה בשעת תשמיש. והך דרישא אתיא אפי' כרבנן דבסמוך דלא חייש לשינוי מראה דמים דבסיפא דוקא פליגי בימים שב"ה מוסיפין על ב"ש: **ובכולם** ר' מאיר מחמיר כדברי ב"ש. והולך ומפרש היאך מחמיר דשאר ראיות שבין ב"ש לב"ה כגון תינוקת שלא הגיע זמנה לראות מד' לילות עד שתחיה המכה והגיע זמנה לראות ולא ראתה מלילה הראשונה עד ד' לילות ובראתה מביאת מצוה עד סוף הלילה דב"ש מטמאין אפי' ראתה בשעת תשמיש דם שאינו אדום כדם הנדה אלא דיהה קצת ואינו משחם ומראהו כדם בתולים. וב"ה מטהרים אפי' ראתה מחמת תשמיש דם אדום ומשחם כדם נדה. ואפילו שלא מחמת תשמיש אם לא נשתנה. ור' מאיר מחמיר ואם ראתה כדם דם אדום ומשחם כדם נדה שלא בשעת תשמיש. אע"פ שראתה מראה דם זה בלילה ראשונה בשעת תשמיש או אפי' בשעת תשמיש נמי ראתה דם אדום ומשחם לאחר ד' לילות היא טמאה אבל אם ראתה דם שאינו אדום ומשחם בין בשעת תשמיש בין שלא בשעת תשמיש [מטהרת] כב"ה: **וחכ"א** כל מראה דם אחת הם עד שתחיה המכה. או כל ד' לילות בהגיע ולא ראתה אף אם ראתה דם אדום ומשחם בשעת תשמיש או שלא בשעת תשמיש רק שלא נשתנה טהור כב"ה. ותימה מאי קמ"ל דבודקת בשופעת לאחר ד' לילות דמשמע דמשום דהתחילו ימי טומאה הלא אף בתוך ד' לילות בודקת שחרית וערבית אם נשתנו מראה דמים כדאמרינן פ"ק בתולה שדמיה טהורין בודקת שחרית וערבית רק שאחר תשמיש אינה צריכה לבדוק משום דאימר שמש עכרו. ואף בלא הגיע זמנה לראות דאמרינן בפ"ק דהוא בחזקת טהרה היינו כשלא ראתה משלם. אבל בפעם ראשונה ושניה הוי היא ככל הנשים ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה כדאיתא בפ"ק ומתניתין עד שתחיה המכה איירי ואפי' ראתה כמה פעמים בבית אביה כדאמרינן בריש פירקין. וא"כ צריכה בדיקת שחרית וערבית לידע אם נשתנו דמיה. וי"ל דה"מ לטהרות אבל לאחר ד' לילות שנכנסו ימי טומאה אם היתה שופעת בודקת אף לבעלה דאם נשתנו דמים טמאה ואם לא נשתנו מימי טהרה. א"נ כגון שהתחילה לשמש בחצי הלילה ולכלתה עונתה בחצי היום כדאמרינן לעיל. ושופעת מחצי היום ואילך בודקת אע"פ שאינו שחרית וערבית. א"נ הך בדיקה בשפופרת לידע אם בא מן המקור או מן הצדדין אבל קודם ד' לילות אף אם שופעת לא בדקה בשפופרת. והכי משמע בתוספתא דתאני התם וכולם שהיו שופעות דם בודקות עצמן בשפופרת חוץ מן הבתולה שדמיה טהורין מפני שדם בתולים טהור ובכולן היה ר"מ מחמיר כדברי ב"ש כו'. וע"ל דרישא דהך ברייתא לא איירי כלל בשינוי מראות דמים אלא ה"פ אם שופעת מתוך ימי טהרה לימי טומאה בודקת עצמה דאם ראתה דם אדום ומשחם כדם נדה טמאה אע"פ ששופעת מתוך לילה ראשונה ששימשה וראתה דם שמראה זה. אבל בתוך ד' לילות אף שפעת מילי שראתה בשעת תשמיש דם אדום ומשחם ולמחרת נמי ראתה מראית זה אף בלא תשמיש טהורה:

מוסף רש"י (שייך לעמוד הבא) מקור מקומו טמא. וכל דם הבא דרך שם ואפילו אינו דם נדה הרי אנו מטמאים לטמא אדם טומאת ערב ואם נגעה בטהרות טמאים (לעיל מה.). האצבעות. אבר מסמים (פסחים קיב:). דימת עירך. דיבור יתר שהיו מכרים בה על מכיתסה של כלה (סוטה מט.). וטמא טמא יקרא. הוא עצמו אומר טמא, רחקו מעלי (שבת סז.) לטעון ולומר טמא הוא (חולין עח.) כלומר קורו מעליו שטמא הוא (סוטה לב:). לפתיחות הקבר. הרשם, בלא דם. דם לידה (לעיל כט.). יושבות עליה שבעה נקיים. לכך מאותו יום שפוסקת, [illegible]

גליון הש"ס

[illegible]

לעזי רש"י

[illegible]

הגהות הב"ח

[illegible]

הגהות הגר"א

[illegible]

הגהות מהר"ב רנשבורג

[illegible]

מוסף רש"י

[illegible]

תוספי הרא"ש

רשב"ג היינו ת"ק. תימה מאי קשה ליה הא רשב"ג שרי מגת לגת אע"ג דזמן בציר נמשך חדש או חדשים ונשתהה האיסור בכלי כל זמן הבציר ולימא י"ב חדש שנתרוקן הכלי מן האיסור וי"ל דקשיא ליה דמגת לגת דקאמר רשב"ג היינו מתחלת גת לתחלת גת או מסוף גת לסוף גת דאי מסוף גת לתחלת גת אין זה דבר מסוים ושיעור שוה

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones

Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com